

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту історії, права та міжнародних відносин

Ю.В. Подрез

«01» вересня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань:	08 Право
спеціальність:	081 Право
освітньо-професійна програма:	Право
Мова навчання:	українська

Погоджено науково-методичною комісією НН інституту історії, права та міжнародних відносин «31» серпня 2021 р.
Голова: Моцак С.І., кандидат педагогічних наук, доцент

Суми – 2021

Загальна інформація про дисципліну

Назва дисципліни	Земельне право
Викладач	Апаров Андрій Миколайович, д.ю.н., професор
Профайл викладача	https://law.sspu.edu.ua/media/attachments/2021/02/12/aparov2.pdf
Конт. тел.	+38 095 260 11 88
E-mail:	atorney@i.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://dl.sspu.edu.ua/course/index.php?categoryid=74
Консультації	https://law.sspu.edu.ua/studentam/konsultatsii-vykladachiv

Анотація до дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Земельне право» пов'язане з освоєнням теоретичних та практичних знань про основи правового регулювання суспільних відносин, що виникають та розвиваються у ході володіння, користування і розпорядження землею як основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Відповідно, освітній процес передбачає ознайомлення майбутніх юристів з особливостями правового регулювання земельних відносин.

Мета і завдання дисципліни

Загальною метою викладання та вивчення навчальної дисципліни «Земельне право» є засвоєння студентами понятійно-термінологічного апарату та основних положень дисципліни, що пропонується до вивчення, а також умінь розвивати конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові аспекти, вирішувати конкретні ситуації у відповідності до положень чинного законодавства.

Зазначене предметно стосується теорії земельного права, а також законодавства у галузі володіння, користування, розпорядження, охорони та відтворення земельних ресурсів.

Основні завдання:

- ознайомити майбутніх правників з особливостями правової роботи в галузі земельного права;
- надати студентам теоретичні знання про основи правового регулювання земельних відносин;
- навчити організовувати виконання комплексних юридичних завдань;
- продемонструвати студентам в теоретичній та практичній площинах основні юрисдикційні та неюрисдикційні способи й засоби захисту, що застосовуються в галузі земельного права;
- навчити студентів застосовувати набуті знання в професійній діяльності з метою належного юридичного забезпечення сфери земельних відносин.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

- ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 8.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 9.** Здатність працювати в команді.
- ЗК 15.** Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **спеціальних компетентностей**:

- СК 2.** Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
- СК 3.** Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
- СК 7.** Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- СК 8.** Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- СК 11.** Здатність визначати належні для юридичного аналізу факти.
- СК 12.** Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- СК 13.** Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
- СК 14.** Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- СК 15.** Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
- СК 16.** Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності**, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Формат дисципліни «Земельне право»

Обсяг дисципліни

Вид занять	Загальна кількість годин
	90 годин
лекції	20
практичні заняття/ семінарські	20
консультації	2
самостійна робота	48

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс навчання	Семестр	Кількість кредитів/ годин	Кількість змістовних модулів	Форма контролю	Обов'язкова/ вибіркова
2022/2023	2	4-й	3 кредити/ 90 год.	2	Залік	Обов'язкова

Результати навчання

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 18. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

ПРН 19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 24. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Тематичний план вивчення дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Вступ до земельного права

Тема 2. Джерела земельного права

Тема 3. Правова характеристика земельних правовідносин та норм земельного права

Тема 4. Публічне управління в земельному праві

Модуль 2

Тема 5. Загальні положення про правові режими володіння, користування та розпорядження землею

Тема 6. Загальні положення про правові режими різних категорій земель у земельному праві

Тема 7. **Правова характеристика приватизації в земельному праві**

Тема 8. Правова характеристика обмежень та обтяжень прав на землю

Тема 9. Юридична відповідальність у земельному праві

Політика дисципліни

У процесі організації навчання застосовуються різні способи передачі і сприйняття навчальної інформації, зокрема:

- словесні (лекція, консультація, пояснення, бесіда);
- наочні (презентація, демонстрація);
- практичні (семінарське заняття; різного роду правові завдання, задачі, тести, доповіді, реферати, презентації, ділові ігри тощо).

Навчальна робота студента організовується та здійснюється під керівництвом викладача та/або самостійно. Зокрема: здобувачі вищої освіти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (контрольні питання, тести, есе), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти.

Несвоєчасно виконані завдання не можуть бути оцінені у максимальну кількість балів, передбачену за їх виконання.

Пропущені семінарські заняття слід відпрацювати (згідно з графіком консультацій викладача).

У межах курсу передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про

порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у СумДПУ імені А.С. Макаренка.

Академічна доброчесність

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Факти порушення особами, що навчаються, норм Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка виносяться на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Університету, він може звернутися за консультацією до Комісії.

За порушення правил академічної доброчесності особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: попередження; повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); позбавлення академічної стипендії; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету.

Система оцінювання та вимоги

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження шляхом поточного та підсумкового контролю. Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів під час відвідування лекцій, роботи на практичних заняттях, виконання тестових завдань та виконання інших видів самостійної роботи.

Поточне тестування та самостійна робота		Контроль/Залік	Сума
Модуль № 1	Модуль № 2		
35	35	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Мірошниченко А.М. Земельне право України : підручник. Київ, 2009. 712 с.
2. Земельне право України: Підручник / За ред. Погрібного О.О., Каракаша І.І. Київ: Істина, 2003. 448 с.
3. Земельне право: Підручник / За ред. В. І. Семчика і П.Ф. Кулиничка. Київ, 2001. 246 с.
4. Земельний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. В.І. Семчика. К., 2007. 896 с.
5. Аушева О.В. Захист прав суб'єктів господарювання від порушень органами державної влади: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О.В. Аушева ; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. Донецьк, 2007. 18 с.
6. Кондратенко Д. Ю. Щодо питання правовідносин у сфері обліку земель. *Актуальні питання та проблеми правового регулювання суспільних відносин*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 6 – 7 березня 2020 р.). Дніпро: ГО «Правовий світ», 2020. С.72–75.
7. Буракова А. М. Місце визнання недійсними рішень суб'єктів владних повноважень у системі способів захисту земельних прав. *Наукові записки інституту законодавства Верховної Ради України*. 2017. № 6. С. 57-62.
8. Мироненко І.В. Види обмежень права власності на землю. URL : http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/apvchzu/2008_20/authors/myronenko.pdf (дата звернення: 23.03.2020).
9. Act on the Prevention of Harmful Effects on the Environment Caused by Air Pollution, Noise, Vibration and Similar Phenomena (BundesImmissionsschutzgesetz). URL: http://www.bmub.bund.de/fileadmin/Daten_BMU/Download_PDF/Luft/bimschg_en_bf.pdf (last accessed 4/3/2018).
10. Mousourakis G. Fundamentals of Roman Private Law / George Mousourakis. Berlin: Springer-Verlag, 2012. 379 pp.

Додаткові:

1. Конституція України.
  2. Земельний кодекс України.
  3. Лісовий кодекс України.
  4. Водний кодекс України.
  5. Кодекс України про надра.
  6. Закон України «Про охорону земель».
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».